

[Kirkeministeren.]

på en sådan måde, som om kirken faldd, hvis man ikke fik det, man ønskede, gennemført, som om man begik en forfærdelig uret mod kirken, hvis det ikke skete. Hvad er det nu, dette lovforslag byder den sønderjyske kirke? Det byder for det første adgang til at bevare et vist areal i kirkens øje, en vis stamparcel, dernæst adgang til mageskifte til anden jord. Kirken i Sønderjylland kan beholde lige så meget jord den vil, når den blot er rede til at mageskifte, til at tage ikke-udstykningsegnet jord. Lovforslaget byder endvidere i indtil 20 år en ekstra afgift på 2 pct. af dem, der får jord, og endelig en godtgørelse for afsavn på 2 pct. i indtil 10 år. Jeg synes, der skal fanatisme til at sige, at det er uret mod kirken. Der skal fanatisme til ikke at erkende, at der her er tale om en særdeles lempelig ordning. Der er desværre megen fanatisme, der er desværre tale om en hårdkogt stædighed, som bl. a. også giver sig udtryk i, at man eventuelt vil anlægge sag i samme øjeblik, som man begynder at realisere denne lov.

Nu er der det at sige, at menighedsrådsforeningen som sådan ikke kan anlægge sag. Skal sag anlægges, må det blive de enkelte menighedsråd, der gør det, og da er det ikke sikkert, at alle menighedsrådene følger tilskyndelsen fra den bestyrelse, der sidder nu, eller pastor Mallings opfordring til det. Vi får se, hvordan det forløber. Jeg imødeser med største sindsro udfaldet af et sådant sagsanlæg, men med denne trusel har menighedsrådsforeningen selv hejst signalet til meget hårde valgkampe i efteråret; det må man være ganske klar over. Den har selv blæst op til storm og må tage følgerne deraf. Den fanatisme, der er udvist, denne kamp for at få den sidste krone, som kan pines ud af jorden, finder jeg ikke flatterende. Når man gør stillingen op, ser alle fra den side ganske bort fra de fremskridt, der kan blive tale om, når alle muligheder dernede udnyttes. Man kan få bedre brug i kraft af den tillægsjord, der bliver tale om. Man kan i sognene få nye selvstændige brug, det vil sige nye værdier ind i sognene. Man kan få det, som Nordslesvig trænger så uhyre hårdt til, en bedre jordfordeling. Det ser man ganske bort fra. Man ser bort fra de vældige nationale og erhvervsmæssige opgaver, der ligger. Alle er enige om, at nu skal vi i gang med arbejdet dernede. Jeg beder ærede medlemmer blot erindre, hvad der allerede i den seneste tid er skrevet om disse emner, hvor stærkt man presser på, hvordan det er klart for alle, at der må gøres

noget netop i disse hårdt trængte egne. Det er højst sandsynligt, at der senere, efterhånden som problemer dukker op dernede, kan blive tale om en ret betydelig statsstøtte til det ene eller det andet nye formål. Men den sønderjyske kirke, som den for øjeblikket er repræsenteret: ikke tale om offer; handelsværdien efter den øjeblikkelige højkonjunktur, ellers uforsonlig kamp! Det skal ikke lette arbejdet på at få det øvrige land til at yde måske nye millionbeløb til Nordslesvig. Jeg finder det særdeles kortsynet. Jeg finder det også egoistisk af disse kredse.

Venstres og de konservatives ændringsforslag finder jeg temmelig ejendommeligt. Er det meningen, at de både vil have de i forslaget nævnte begunstigelser og alligevel de høje konjunkturpriser på jorden? Sådant må det forstås, som det er stillet. Det kan dog vel ikke være meningen; så langt vil man vel heller ikke gå. Ændringsforslaget bryder fuldstændig lovforslagets princip. Det kan ikke indbygges i lovforslaget, som det er nu, så skal det hele laves fuldstændigt om. At stille det som ændringsforslag til lovforslaget iøvrigt ser mere end ejendommeligt ud.

Det er ganske interessant overfor den modstand, der nu rejses, at erindre sig, hvad venstres ordfører i folketinget, det ærede medlem hr. Erik Appel, sagde ved lovforslagets første behandling i folketinget. Med den højtærede formands tilladelse vil jeg gerne citere en kort udtalelse af det ærede medlem hr. Erik Appel; den findes i folketingstidenden sp. 2751:

„Forslaget, som det foreligger, må siges at tilrettelægges en meget lempelig fremgangsmåde ved afhændelse af jorderne, idet grundlaget stadig er givet i loven af 1922 og dør fastlagt som frivillig forhandling. Dette er vistnok et meget demokratisk princip, men det forudsætter velvilje og forståelse hos menighedsrådene og forhandlingsevne hos den part, der ønsker jorden, og disse egenskaber gør sig ikke altid lige stærkt gældende i de enkelte tilfælde. Forsåvidt kan menighedsrådene fremdeles modsætte sig enhver jordafståelse.“

Og Erik Appel fortsætter:

„Dette er selvfølgelig en svaghed i lovforslaget“.

Altså, det, som venstre og konservative nu kæmper for, det var det, som venstres ordfører i folketinget kaldte en svaghed ved lovforslaget. Det er en noget ejendommelig stilling, man er nået til. I den betænkning, som blev afgivet af folketingsudval-